

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการผลิตมังคุดแบบแปลงใหญ่ ตำบลวังโดนด
อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

ผู้วิจัย นางวรรณมาศ แสงประทุม รหัสนักศึกษา 2599000946

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ขลิบทอง (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ ดุ่มหิรัญ
ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพการดำเนินงานและการบริหารจัดการของกลุ่มเกษตรกร (2) การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในกระบวนการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร (3) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคของการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร และ (4) แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตมังคุดแบบแปลงใหญ่ ตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี จำนวน 76 คน เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุ 51-60 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 21,127.14 บาท และระยะเวลาของการเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่ม 1-2 ปี ส่วนการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตมังคุดแบบแปลงใหญ่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) เกษตรกรมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตมังคุดแบบแปลงใหญ่ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (3) เกษตรกรมีทัศนคติบางเรื่องที่ไม่ตรงกัน อีกทั้งยังไม่คุ้นเคยกับการทำงานเป็นทีม (4) แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตมังคุดแบบแปลงใหญ่ ควรเริ่มต้นจากการบูรณาการร่วมกันระหว่าง 2 ภาคส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 กลุ่มผู้ผลิตมังคุดแปลงใหญ่ ซึ่งต้องมีการพัฒนาการบริหารจัดการภายในกลุ่มให้มีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง ส่วนที่ 2 ภาครัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ควรจะมีการบูรณาการนโยบายหรือกิจกรรมร่วมกัน เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินกิจกรรมให้แก่กลุ่มเกษตรกร ควรมีการวิจัยและพัฒนานำองค์ความรู้ที่ได้ถ่ายทอดแก่เกษตรกร ทั้งนี้ นโยบายของภาครัฐควรมีความต่อเนื่อง

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมของเกษตรกร การผลิตมังคุดแบบแปลงใหญ่ จังหวัดจันทบุรี

Thesis title: Farmers' Participation for Mangosteen Production in the Large Agricultural Land Plot in Wang Ta Node Sub-district, Na Yai Am District, Chanthaburi Province

Researcher: Mrs. Wassamas Sangpratoom; **ID:** 2599000946;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: (1) Dr. Jinda Khlibtong, Associate Professor;

(2) Dr. Chalernsak Toomhirun, Assistant Professor ; **Academic year:** 2017

Abstract

The objectives of this research were to study (1) operational and management conditions of mangosteen production by the farmer group, (2) farmers' participation of in operational process of the farmer group, (3) analysis of SWOT of the operations of the farmer group, and (4) an extension guideline for the operations of the farmer group.

The population of this study was 76 farmers who participate in large agricultural land plot of mangosteen production in Wang Ta Node Sub-district, Na Yai Am District, Chanthaburi Province, all population was included in the study. Data were collected through interviewed questionnaire and analyzed to determine frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, and standard deviation.

The research results were revealed that (1) most of the members had age between 51-60 years, had education at lower than a bachelor's degree and an average income of 21,127.14 baht per month. Duration of joining a group was about 1–2 year. The management of mangosteen farmer group in a large agricultural land plot was rated in overall at a high level. (2) The farmers participated in the operational process of large agricultural land plot of mangosteen production at moderate level. (3) The farmers had some conflicted opinions among them and they were not used to work together as a team. Furthermore, (4) the extension guideline for the operations of the farmer group in large agricultural land plot for mangsteen production, it should be started from integrating two parts together including part 1 - mangosteen farmers in large agricultural land plot should develop an effectiveness and strength of management within the group, and part 2 - government sector, especially the local government agency should integrate policy or activity together to avoid redundancy in activity operations to the farmer group. Moreover, there should be research and development for transferring knowledge to farmers and government policy should be consistent and continuous.

Keywords: Farmer participation, Mangosteen production large agricultural land plot, Chanthaburi Province